

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
Кафедра міжнародної політики**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету
міжнародних економічних відносин
проф. Палінчак М.М.

«_____» _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до спеціальності міжнародні відносини

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**
Галузь знань **С Соціальні науки, журналістика,
інформація та міжнародні відносини**
Спеціальність **С3 Міжнародні відносини**
Освітня програма **Економічна дипломатія**
Статус дисципліни **Обов'язкова**
Мова навчання **українська**

Ужгород 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності МВ» для здобувачів вищої освіти галузі знань **С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини** спеціальності **С3 Міжнародні відносини** освітньої програми **Економічна дипломатія**

Розробник: Панов А. В., к.і.н., професор, завідувач кафедри міжнародної політики.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засідання кафедри міжнародної політики

Протокол № 6 від « 6 » червня 2019 р.
Завідувач кафедри Панов А.В.

Схвалено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин протокол № 6 від « 10 » червня 20 25 р.

Голова науково – методичної комісії Ерфан Є.А.

© _____, 20__ р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 20__ р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом ПО РОБОЧИХ ПЛАНАХ	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки: 1-й	
Загальна кількість годин – 90		
Кількість модулів – 1	Семестр: 1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	44	
	Лекції:	
	24	
	Практичні (семінарські):	
	20	
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усний	Самостійна робота:	
	46	

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Вступ до міжнародних відносин» є комплексне висвітлення теоретико-практичних засад функціонування сучасної системи міжнародних відносин та методів їх дослідження, з критичним аналізом взаємозв'язку між світовою політикою та глобальною економікою. Курс спрямований на формування у студентів глибокого розуміння їхньої майбутньої професійної діяльності у сфері економічної дипломатії, що вимагає розгляду еволюції міжнародних відносин, аналізу основних форм їх прояву та сучасних тенденцій розвитку. Особлива увага приділяється дослідженню того, як національні економічні інтереси реалізуються та захищаються на міжнародній арені через дипломатичні механізми, а також виробленню у студентів необхідних навичок критичного аналізу та роботи з ключовими науково-політичними джерелами, офіційними документами та іншими інформаційними матеріалами, релевантними для здійснення ефективної економіко-дипломатичної діяльності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Програмні компетентності

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумови до вивчення дисципліни – відсутні.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ПО МАТРИЦІ

Відповідно до освітньо-професійної програми «Вступ до спеціальності МВ», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин	ПРН1
Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	ПРН3

Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.	ПРН4
Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.	ПРН7
Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.	ПРН8
Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.	ПРН9
Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні	ПРН11

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності МВ»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Сформувати здатність аналізувати та пояснювати природу, еволюцію і теоретичні основи міжнародних відносин та регіонального розвитку, розуміючи джерела політики держав та діяльність ключових міжнародних акторів на світовій арені.	ПРН1
Вміння розуміти механізми співпраці між країнами та аналізувати, як саме різні світові гравці (держави, міжнародні організації, великі корпорації) взаємодіють і розподіляють між собою вплив у світовій політиці.	ПРН3

<p>Сформована здатність розуміти та аналізувати ключові принципи і механізми зовнішньої політики держав, включаючи: взаємозв'язок між внутрішньою та зовнішньою політикою, процеси визначення та реалізації національних інтересів, а також етапи формування та втілення зовнішньополітичних рішень на міжнародній арені. .</p>	<p>ПРН4</p>
<p>Вміння швидко оцінювати світову ситуацію: знаходити, сортувати та перевіряти велику кількість інформації про міжнародні події, зовнішню політику України та інших країн, а також про те, що відбувається у різних регіонах світу</p>	<p>ПРН7</p>
<p>Вміння працювати з великими даними: швидко збирати, структурувати та якісно аналізувати інформацію, щоб розуміти та оцінювати поточний стан світової політики, зовнішню політику країн (включно з Україною) та особливості міжнародних комунікацій.</p>	<p>ПРН8</p>
<p>Здатність досліджувати та вирішувати проблеми у сферах міжнародних відносин, регіонального розвитку та зовнішньої політики, застосовуючи для цього сучасні політичні, економічні та правові теорії й концепції, а також наукові методи та міждисциплінарні підходи, із подальшим презентуванням результатів дослідження та наданням відповідних рекомендацій</p>	<p>ПРН9</p>
<p>Сформована здатність здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів і загальної міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, а також готувати на основі цього якісні інформаційні та аналітичні матеріали.</p>	<p>ПРН111</p>

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- опрацювання навчальної та навчально-методичної літератури;

- робота з відповідними інформаційними ресурсами Інтернет, у т.ч. іноземними;
- підготовка рефератів та індивідуальних наукових робіт, доповідей по відповідних питаннях;
- розв’язування практичних ситуаційних завдань;
- участь у конференціях і дебатах;
- тести;
- іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю:

- усне опитування, тестування, підготовка проєктів на запропоновані теми, мультимедійні презентації, контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;

- контроль за виконанням модульних завдань.

Форма модульного контролю: письмова, тестова

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит

Підсумкова кількість балів усіх модульних контролів визначається, як середнє арифметичне балів за модуль **РОБОЧИЙ ПЛАН**

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання та самостійна робота										Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	60	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		

T1, T2 ... – теми

ОЦІНЮВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	10	40

Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)		
Письмове тестування при тематичному оцінюванні		
...		
Презентація		
Реферат		
Есе		
...		
Модульна контрольна робота	1	60
Разом		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Підсумкова модульна оцінка визначається як середнє арифметичне результатів усіх модульного контролю та виставляється за 100-бальною шкалою, шкалою ECTS та національною шкалою. Модульна контрольна робота складається з тестових завдань та теоретичних питань. Кількість варіантів завдань відповідає кількості студентів групи. На кожне тестове питання пропонується 4 варіанти відповідей, з яких 1 – правильна. Кожне теоретичне питання оцінюється від 1 до 10 балів. Критерії оцінювання: правильність відповіді, повнота висвітлення змісту питання, аргументація відповіді, орієнтування у ключових поняттях; логічне, послідовне викладення думок, узагальнення, підбиття підсумків; дотримання норм культури писемного мовлення, наукового стилю викладу думок.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий модульний контроль включає наступний вид контролю: екзамен. Форма проведення – усно. Максимальна оцінка складає 100 балів.

«зараховано» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який: всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

«зараховано» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який: повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; під час відповіді

допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

«зараховано» (74-81 бал, C) – заслуговує студент, який: в загальному роботу виконав, але відповідає з певною кількістю помилок; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці; опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

«зараховано» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який: знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; допускає помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення;

«зараховано» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який: володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії.

«незараховано» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

«незараховано» (35 балів, F) – виставляється студенту, який: володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

1. Суть, зміст, система професії міжнародника.
2. Професійна культура та етика.
3. Особистість міжнародника.
4. Предмет, суб'єкти, об'єкти та система міжнародних відносин..
5. Держава як основний суб'єкт міжнародних відносин..
6. Державні актори в міжнародних відносинах.
7. Міжнародні організації як суб'єкт міжнародних відносин.
8. Неофіційні суб'єкти міжнародних відносин.
9. Проблеми еволюції світового простору.
10. Країни та регіони світу
11. Публічна служба

6.2 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						
1. Суть, зміст, система професії міжнародника.	–	2	2	–	–	4
2. Професійна культура та етика.	–	2	2	–	–	4
3. Особистість міжнародника.	–	2	2	–	–	4
4. Предмет, суб'єкти, об'єкти та система міжнародних відносин..	–	2	2	–	–	4
5. Держава як основний суб'єкт міжнародних відносин..	–	2	2	–	–	5
6. Державні актори в міжнародних відносинах.		2	2			4
7. Міжнародні організації як суб'єкт		2	2			5

міжнародних відносин.						
8. Неофіційні суб'єкти міжнародних відносин.		2	2			4
9. Проблеми еволюції світового простору.		2	2			4
10. Країни та регіони світу		2	2			4
11. Публічна служба		2				4
Модульна контрольна робота		2				
Разом за семестр	90	24	20	–	–	46

6.3 Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Суть, зміст, система професії міжнародника.	2
2	Професійна культура та етика.	2
3	Особистість міжнародника.	2
4	Предмет, суб'єкти, об'єкти та система міжнародних відносин..	2
5	Держава як основний суб'єкт міжнародних відносин..	2
6	Державні актори в міжнародних відносинах.	2
7	Міжнародні організації як суб'єкт міжнародних відносин.	2
8	Неофіційні суб'єкти міжнародних відносин.	2
9	Проблеми еволюції світового простору.	2
10	Країни та регіони світу	2
Разом		20

6.4 Самостійна робота

№	Тема	Кількість годин
		денна
1.	Суть, зміст, система професії міжнародника.	4
2.	Професійна культура та етика.	4
3.	Особистість міжнародника.	4
4.	Предмет, суб'єкти, об'єкти та система міжнародних відносин..	4
5.	Держава як основний суб'єкт міжнародних відносин..	5
6.	Державні актори в міжнародних відносинах.	4
7.	Міжнародні організації як суб'єкт міжнародних відносин.	5
8.	Неофіційні суб'єкти міжнародних відносин.	4
9.	Проблеми еволюції світового простору.	4
10.	Країни та регіони світу	4
11.	Публічна служба	4
	Всього	46

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби – мультимедійна дошка, проектор та ін.

Програмне забезпечення – Moodle (сайт електронного навчання).

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Міжнародні економічні відносини. Навчально-методичний посібник / А.В. Рибчук, В.М. Фомішина, С.В.Фомішин– Херсон.: Гельветика, 2018.– 392 с.
2. Міжнародні економічні відносини. Підручник. А.П.Голіков, О.А.Довгаль / Пер. з англ.– Харків.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2014.– 602 с.
3. Амеліна І.В. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник / І.В. Амеліна.
4. Бестужева С.В. Міжнародні економічні відносини / С.В.Бестужева – Харківський національний економічний університет. – Х.: ХНЕУ, 2009 р., – 384 с.
5. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Ланкова, Н.Б. Даниленко. І. – 7-е вид. – К. : Знання, 2008. – 406 с.
6. Козак Ю.Г. “Міжнародна економіка : в питаннях та відповідях”. Підручник К.: Центр учбової літератури, 2017. – 228 с.
7. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А.П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х.: Хну імені В.Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
7. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія: підручник для студ. екон. спец, вищих навч. закл / А.С. Філіпенко. – К. : Либідь, 2008. – 408 с.

Допоміжна література

1. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посіб. / Я. Б. Олійник та ін.; за ред. Я. Б. Олійника, І. Г. Смирнова. – К.: Знання, 2011. – 640 с.
2. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини : підручник / С. Я. Боринець. Вид 5-те, переробл. і допов. – К. : Знання, 2008. – 582 с.
3. Бокоч В.М. Електоральний маркетинг у політичному процесі:

міжнародний досвід. Монографія. Ужгород: Поліграфцентр “Ліра”, 2015. – 200 с.

4. Бокоч В.М. Політичний маркетинг. Методичний посібник. Ужгород: Друкарня “Бреза” 2019 – 141 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт ООН. URL: <https://www.un.org/en/>
2. Офіційний сайт ЄС. URL: https://european-union.europa.eu/index_en
3. Pew Research Centre. URL: <https://www.vrciro.org.ua/uapewresearch.org>
4. Gallup. URL: <https://www.gallup.com/home.aspx>
5. Organisation for economic cooperation and development URL: <http://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode>
6. Міжнародна торгова палата URL: <http://www.iccwbo.org>
7. Міжнародний валютний фонд URL: <http://www.imf.org>
8. Міністерство закордонних справ України URL: <http://www.mfa.gov.ua>.
9. Організація об'єднаних націй URL: <http://www.un.org>
10. Світова організація торгівлі URL: <http://www.wto.org>
11. Світовий Банк URL: <http://www.worldbank.org>.

ПІДРУЧНИКИ ПАНОВА ПКП І ОСНОВИ ПРАВА